

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16C/63/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113209623
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tomáš
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6113209623.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudcom JUDr. Pavlom Tomášom v právnej veci navrhovateľa I. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XX, C., v konaní právne zastúpený advokátkou JUDr. Ľubica Blažejová, AK so sídlom Krivánska 4, Banská Bystrica, proti odporcovi 1/ W. I. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XX, J. J., odporcovi 2/ GENERAL FACTORING a.s., so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 35 885 459, v konaní právne zastúpený advokátskou kanceláriou HMG & PARTNERS s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, o návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že právny úkon - Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X X, zo dňa 17. 04. 2002 uzavretá s Prvou stavebnou sporiteľňou a. s. Bratislava, Bajkalská 30 - pojatý do notárskej zápisnice č. N 185/02, NZ 185/02, zo dňa 09. 05. 2002 vystavený na Notárskom úrade I.. G. I. v J. J., ul. D. XX, je v časti zaväzujúcej žalobkyňu neplatný.

O náhrade trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18. 04. 2013 domáhal určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí úveru

Navrhovateľka sa vyjadrila, že nikdy nepodpísala zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X 0, zo dňa 17. 04. 2002 uzavretú s Prvou stavebnou sporiteľňou a. s. Bratislava, Bajkalská 30 ani notársku zápisnicu č. N 185/02, NZ 185/02, zo dňa 09. 05. 2002.

Odporca 1/ k veci uviedol, že pokiaľ sa týka predmetnej podpisovanej zmluvy o úvere a notárskej zápisnice, túto on podpisoval aj za žalobkyňu. Urobil tak z toho dôvodu, že ako manžel si bol vedomý, že je oprávnený zastupovať druhého manžela a podľa odporcu 1/ sa jednalo o bežné veci. Odporca 1/ uviedol, že úver bol asi vo výške 90 000,00 Sk, z toho asi 50 000,00 Sk už vrátil.

Odporca 2/ uviedol, že ak žalovaný 1/ vykonal právny úkon, to znamená že uzavrel zmluvu o úvere, navrhovateľka sa mohla svojho práva domáhať v zákonom stanovenej premlčacej lehote, ako relatívneho neplatného právneho úkonu. Exekúcia sa už vedie od roku 2003, žalobkyňa podala námietky voči exekúcii až v roku 2010, teda 7 rokov po začatí jej konania. Namietal aj naliehavosť určenia žaloby o neplatnosť právneho úkonu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 9c/27/2013 sp. zn. 20C/350/2012, sp. zn. 3ER/1325/2003, sp. zn. 9C/79/2012, zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, oznámením o zmene exekútora zo dňa 16. 07. 2010, námietkami žalobkyne voči exekúcii, uznesením ČVS: ORP-994/OEK_BB_2010 z 21. 01. 2011, sťažnosťou žalobkyne z 27. 01. 2012, uznesením Okresnej prokuratúry BB č. 1Pn/59/110, spolu s ďalšími listinnými dôkazmi v spise a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľka je bývalou manželkou odporcu 1/. Z oznámenia o zmene exekútora zo dňa 16. 07. 2010, ktorého súčasťou bolo upovedomenie o začatí exekúcie vydané dňa 10. 09. 2003, sa navrhovateľ dozvedel, že je vedené exekučné konanie na základe notárskej zápisnice č. N 185/02, NZ 185/02 zo dňa 09. 05. 2002. Notárska zápisnica ako exekučný titul vychádzala zo zmluvy o úvere zo dňa 17. 04. 2002 poskytnutom 1. Stavebnou sporiteľňou a.s., pobočka Banská Bystrica bývalým manželom C..

Z vyjadrenia odporcu 1/ súd zistil, že predmetnú notársku zápisnicu za svoju manželku bez jej vedomia podpísal sám odporca 1/.

Súd ďalej zistil, že námietky navrhovateľa proti exekúcii sp. zn. 3r/1325/2003 boli zamietnuté uznesením zo dňa 17. 02. 2012. Žalobkyňa následne podala na ÚJKP OR PZ SR BB trestné oznámenie, o ktorom bolo rozhodnuté, že k trestnému činu nedošlo. V konaní sp. zn. 9C/79/2012 bola žaloba o určenie neplatnosti predmetných notárskych zápisníc zamietnutá. Takisto konanie sp. zn. 20C/350/2012 na tunajšom súde o určenie neplatnosti právneho úkonu - uznania dlhu v notárskej zápisnici č. N 185/02, NZ 185/02 bolo zastavené z dôvodu res iudicata. Súd ďalej zistil, že konanie o vylúčenie veci z exekúcie sp. zn. 9C/27/2013 je v dôsledku tohto konania prerušené.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase uzavretia zmluvy o úvere je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Z predloženej zmluvy vyplýva, že odporca má v posudzovanom právnom vzťahu pozíciu spotrebiteľa, nakoľko z okolností prípadu je zrejmé, že zmluvu neuzatváral v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zmluva bola pripravená vopred na formulári, vrátane znenia všeobecných obchodných podmienok, ktorý vopred zo strany navrhovateľa bol pripravený bez možnosti odporcu meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Jedná sa teda o klasickú typovú zmluvu bez možnosti odporcu ako spotrebiteľa zasahovať do znenia tejto zmluvy a do obsahu dopredu pripravenej úpravy vzájomných práv a povinností. Na posudzovaný vzťah medzi účastníkmi bez ohľadu na jeho právnu formu je preto potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase uzavretia zmluvy o úvere je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 145 ods. 1 OZ bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Súd dokazovaním mal preukázané, že v zmluve o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX 7 03 a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X 0 vystupujú navrhovateľ a odporca 1/ ako dlžníci, pričom zmluva je podpísaná všetkými účastníkmi.

Čo sa týka naliehavého právneho záujmu, súd mal preukázané, že navrhovateľ sa dozvedel o záväzku vyplývajúceho voči nemu z predmetnej úverovej zmluvy až po doručení oznámenia o zmene exekútora zo dňa 16. 07. 2010, ktorého súčasťou bolo upovedomenie o začatí exekúcie vydané dňa 10. 09. 2003, následkom čoho boli podané námietky voči exekúcii. V zákonnej lehote odkedy sa navrhovateľ dozvedel o dôvode neplatnosti zmluvy podal na tunajšom súde žalobu o určenie neplatnosti predmetných úkonov, nakoľko navrhovateľovi hrozí, že exekúcia sa bude uspokojovať z jeho majetku, rodinného domu, ktorý nadobudol po právoplatnom rozvode manželstva. Súd má za to, že bez určenia, ktorého sa navrhovateľ domáha v tomto konaní, by navrhovateľ pretrvával v stave právnej neistoty, ktorá ohrozuje jeho vlastníctvo.

Súd potom posudzoval uzavretú úverovú zmluvu vzhľadom na ustanovenie § 145 OZ, ktoré upravuje právny vzťah bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci.

Podľa tohto ustanovenia môže bežné veci týkajúce sa spoločnej veci vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný. Pojem "bežná vec" nie je v Občianskom zákonníku definovaný a zákon neuvádza ani hľadiská rozhodujúce pre jeho odlíšenie od pojmu "ostatná vec". Preto pri ich posudzovaní treba vychádzať z okolností konkrétneho prípadu, s prihliadnutím na povahu a hodnotu veci, na účel, na ktorý obvykle slúži, na zamýšľanú dispozíciu ňou.

Súd má za to, že za bežné možno považovať také veci, ktoré sú pri hospodárení s určitou vecou bežné a obvyklé, ktoré sa pravidelne opakujú a ktoré sa nevymykajú z rámca obvyklého hospodárenia s vecou.

V danom prípade poskytnutia úveru má súd za to, že sa nejedná o bežnú a obvyklú vec, ktorú by mohol urobiť iba jeden z manželov a to z nasledovných dôvodov. Odporca 1/ sám uviedol, že podpisoval predmetnú zmluvu o úvere aj za manželku a to bez jej vedomia. V čase podpisu zmluvy ani po jej uzavretí neinformoval manželku o uzavretí predmetného právneho úkonu. Súd bral do úvahy aj skutočnosť, že v čase uzatvárania zmluvy a podpísaní notárskej zápisnice č. N185/02, NZ 185/O2 dňa 09. 05. 2002 prebiehalo medzi účastníkmi na tunajšom súde rozvodové konanie sp. zn. 10C/85/2001, právoplatne skončené dňa 07. 10. 2002. Navrhovateľ a odporca 1/ v čase uzatváranie predmetnej zmluvy nežili spolu v domácnosti, nehospodárili spolu ani sa nestretávali. Súd mal ďalej za preukázané, že výška úveru bola 100 000 Sk a podľa vyjadrenia odporcu 1/ úver si vzal výlučne na osobný účel, rekonštrukciu bytu. Odporca 1/ na pojednávaní zo dňa 23. 10. 2013 navyše vyjadril súhlas so žalobou, nakoľko žiadal, aby súd žalobe vyhovel.

V danom prípade má súd za to, že vykonaný právny úkon- podpis predmetnej úverovej zmluvy a notárskej zápisnice bol v priamom rozpore so slobodnou, určitou a vážnou vôľou navrhovateľky, späť so skutočnosťou, že navrhovateľka vôbec nemala vedomosť o uzatvorenej zmluve o stavebnom sporení a predmetnej notárskej zápisnici, na ktorej sa nachádza jej sfalšovaný podpis.

Súd má potom za to, že nie je naplnený zákonný predpoklad ustanovenia § 145 OZ. Z vyššie opísaných dôvodov súd nepovažuje konkrétny právny úkon za bežnú vec a s prihliadnutím na dôvody osobitného zreteľa má súd za to, že daný úkon, zmluva o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X 0, zo dňa 17. 04. 2002 uzavretá s Prvou stavebnou sporiteľňou a. s. Bratislava, Bajkalská 30 - pojatý do notárskej zápisnice č. N 185/02, NZ 185/02, zo dňa 09. 05. 2002 vystavený na Notárskom úrade I.. G. I. v J. J., ul. D. XX, je v časti zaväzujúcej navrhovateľku neplatný.

Súd rozhodoval o trovách konania v zmysle § 151 ods. 3 OSP s tým, že o nich rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.